

כשנתבונן נראה, שמרן רבינו עובדיה יוסף שליט"א כשאר חכמי הספרדים ממשיכים את דרכם של בית הלל בכל דרכי הפסיקה וההנהגה: בפסיקת ההלכה, בית הלל פוסקים בדרך כלל לקולא, בעוד בית שמאי נוטים להחמיר. גם בדרך ההנהגה שונה דרכם של בית הלל מבית שמאי, בעוד ב"ה אחזו בדרך של קירוב, ב"ש נהגו בדרך של הקפדה וריחוק. כפי שהגמרא (שבת לא, א) מספרת על שלושה נוכרים שבאו אצל שמאי להתגייר, ודחאם בתוקף, (ראה בגמרא הסיבות שדחאם), וכאשר באו אצל הלל – גיירם. והגמרא מספרת: "לימים נזדווגו שלשתן למקום אחד, אמרו: קפדנותו של שמאי בקשה לטורדנו מן העולם, ענוותנותו של הלל קרבנו תחת כנפי השכינה". אין ספק שדרך פסיקת ההלכה ודרך ההנהגה של מרן שליט"א ושאר חכמי הספרדים בכל הדורות, היא מבית מדרשם של בית הלל: הם נוהגים להקל בפסקי ההלכה, וכן לנהוג בדרך של קירוב עם ישראל לאביהם שבשמיים.

מה הייתה שורש המחלוקת בין בית הלל לבית שמאי? מבואר בזוהר הקדוש (רעיא מהימנא לפרשת פנחס, דף רמה ע"א), שהלל הוא מצד הרחמים, שזה "ספירת חסד", ואילו שמאי מצד הדין, שזה "ספירת הגבורה". וכן כתב ה"בן איש חי" בספרו "בן יהוידע" (שבת כא, ב דיבור המתחיל "בש"א"). זו הסיבה שבית הלל הקלו בפסקיהם ונהגו בדרך של קירוב, מאחר והם "חסד". לעומת זאת, בית שמאי החמירו בפסקיהם ונהגו בהקפדה, מאחר והם מ"צד הדין".

נדהמתי לגלות, כי החיד"א [הרב חיים יוסף דוד אזולאי], אשר היה אחד מגדולי הפוסקים לפני כמאתיים שנה (נפטר תקס"ו), כותב, ש"הספרדים בחסד" ואילו "האשכנזים בגבורה". דבריו מאשרים את מה שכתבנו ששיטת חכמי הספרדים היא בעצם "שיטת בית הלל", שגם הם ב"מידת החסד" וכנ"ל. לפניכם לשון החיד"א: **"הספרדים בחסד, ומשום הכי הם משוררים מעט, ולא עלו לבית ב' [לספירה השנייה בעשרת הספירות] שהיא מסוד הגבורה, ומשום הכי בוכים בט' באב יותר מכל הקהילות הקדושות. אבל אשכנזים "גבורה", ומשום הכי משוררים הרבה, ומפסיקים במדת הגבורות דיש הפסק ביניהם. ומחמירים בדינים כמידת גבורה, והספרדים מקילים כי הם חסד. ויש קטרוג בין ספרדים לאשכנזים שהם הפכיים..."** (קונטרס מסעות, כתב יד, ניו-יורק, סימן קלא 5, דף 133ב, מובא בספרו של מאיר בניהו "רבי חיים יוסף דוד אזולאי" ח"א, עמוד קסה. ועיין "מאור ישראל" דרושים, עמוד רלב).

ואכן, מרן שליט"א במאמרו "משנתו של ישא ברכה" (ירחון "שבט ועם", תשל"א סדרה שנייה, א[ו], עמוד 98) מצטט את דברי החיד"א הנ"ל. ולאחר מכן מבאר את דרכו בהלכה ובהנהגה במילים הבאות: **"להתמודד עם הבעיות המנסרות בחלל עולמנו, לפתור אותן ברוח תורתנו הקדושה, ולחתור לפסוק בכוחא דהיתרא, בשיטת בית הלל"**.

אוסף ואבאר כי על פי הקבלה "מידת החסד" משולה למים, ואילו "מידת הדין" משולה לאש. והנה, דרכם של המים לחלחל באדמה למקום הנמוך ביותר, רמז לענווה. דבר נוסף, המים גורמים לאיחוד בין הנפרדים, כגון: המים מגבלים ומחברים את גרגירי העפר לגוש אחד. (לעומת האש אשר פונה לכיוון מעלה, וגורמת להפריד בין הדבקים). ואכן, כל קהילות הספרדים ובני עדות המזרח בכל תקופות

ההיסטוריה חיו באהבה ושלוה בין הקהילות, ללא מריבות מיותרות ומזיקות. זו גם דרכו של מרן שליט"א אשר מעולם לא נלחם בפלג אחר ביהדות, (להיפך, מרן מקדים להביא בספריו את דברי החולקים והמבזים אותו, ה' ירחם). מרן חוזר ומדגיש בכל הזדמנות כי דרך התורה היא "דרכיה דרכי נועם, וכל נתיבותיה שלום".

לסיום, אנו קוראים לכל בני התורה הספרדים לעמוד בגו זקוף, ולהחזיק בגאון ובעוז בדרכנו ושיטתנו-שיטת בית הלל, שהרי כבר יצאה בת קול משמיים ופסקה ההלכה כדרכנו וכשיטתנו, כדברי הגמרא (עירובין יג,ב): "שלוש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל, הללו אומרים הלכה כמותנו והללו אומרים הלכה כמותנו. יצאה בת קול ואמרה: אלו ואלו דברי אלוקים חיים הן, והלכה כבית הלל, מפני שנחין ועלובין היו, ושונים [לומדין] דבריהן ודברי בית שמאי. ולא עוד אלא שמקדימין דברי בית שמאי לדבריהן".